

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Warszawa, 1 lipca 2016

Stanowisko Centrum Cyfrowego dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych i innych ustaw¹

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do trwających prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych i innych ustaw, pragniemy zwrócić uwagę na zagrożenia dla społeczeństwa informacyjnego związane z pomysłem wprowadzenia Rejestru Niedozwolonych Stron. **We współczesnym świecie interes publiczny taki jak ograniczenie dostępu do nielegalnych usług hazardowych, musi być ważony wraz z innymi wartościami: wolnością słowa, domniemaniem niewinności, prawem do sądu oraz swobodą prowadzenia działalności gospodarczej.** Przepisy kreuujące infrastrukturę blokowania adresów elektronicznych muszą być precyzyjne, proporcjonalne, a przede wszystkim skuteczne.

Pragniemy również wyrazić nasz sprzeciw w związku z trybem prac nad ustawą. Rejestr Niedozwolonych Stron dotyczy tak istotnych praw jednostki, jak gwarantowane przez Konstytucję RP wolność wyrażania poglądów i pozyskiwania informacji (art. 54) i prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45).

1. Niebezpieczny precedens

Mechanizm blokowania danych w internecie nie polega na usunięciu treści, a blokowaniu dostępu do nich poprzez filtrowanie zapytań o dostęp do danego adresu internetowego. Wprowadzenie takiego mechanizmu w przypadku jednego rodzaju danych, dodatkowo bez efektywnej kontroli sądowej, może skutkować chęcią blokowania różnych innych treści, także związanych z działalnością strażniczą czy aktywnością obywatelską polegającą na

---

¹ Dotyczy projektu z 23 maja 2016.

wyrażaniu sprzeciwu w debacie publicznej. **Przepisy te tworzą podwaliny dla cenzury prewencyjnej i będą miały negatywny wpływ na rozwój społeczeństwa informacyjnego.** Należy również pamiętać, że blokowanie treści w internecie jest przedmiotem krytyki ze strony gremiów międzynarodowych stojących na straży państwa prawa, np. Komitetu Ministrów Rady Europy².

2. Zakres rejestru

W Rejestrze Stron Niedozwolonych mają, zgodnie z projektem ustawy, znaleźć się adresy stron *pozwalające na identyfikację stron internetowych lub innych usług zawierających treści umożliwiające urządzanie gier hazardowych bez zezwolenia udzielonego zgodnie z przepisami ustawy lub uczestniczenie w tych grach.* Taki zakres nie pozwala ustalić, jakie dokładnie treści będą blokowane - czy tylko te dotyczące bezpośrednio usług hazardowych, czy całe portale? Co z portalami informacyjnymi, serwisami społecznościowymi czy agregatami informacji, gdzie możliwe jest znalezienie informacji o nielegalnych usługach hazardowych? Tak szeroki zakres przedmiotowy Rejestru prowadzi do nadmiernej dowolności interpretacji, umożliwiając zarówno blokowanie stron o różnym charakterze, tylko pośrednio dotyczących działalności hazardowej, jak i blokowania całych portali.

3. Brak kontryktoryjności postępowania

W projekcie ustawy nie przewidziano żadnej możliwości zaskarżenia decyzji o dokonaniu wpisu adresu elektronicznego do Rejestru. Podmiot prowadzący stronę internetową, na której rzekomo dostępne będą usługi hazardowe, zostaje pozbawiony możliwości dochodzenia swoich praw poza standardową procedurą administracyjną. Inaczej brakuje jakiegokolwiek kontryktoryjności postępowania i naruszona jest zasada równego traktowania stron postępowania poprzez uprzywilejowanie Ministra Finansów. Proponowany mechanizm może również prowadzić do wystąpienia błędów co do stron umieszczonych w Rejestrze. Niestety, Ministerstwo Finansów w żaden sposób nie odnosi się do możliwości dochodzenia odszkodowania przez podmioty, które zostały narażone na straty w wyniku wpisania do Rejestru.

---

² Komitet Ministrów Rady Europy, Recommendation CM/Rec(2007)16 of the Committee of Ministers to member states on measures to promote the public service value of the Internet, 2007.

4. Brak adekwatnej kontroli sądowej

Jeśli ustawa wejdzie w życie, za wpisanie bądź usunięcie adresu elektronicznego z Rejestru odpowiedzialny będzie z urzędu Minister Finansów w - *“wpisu do Rejestru, zmiany wpisu lub jego wykreślenia dokonuje z urzędu Minister Finansów”*. W proponowanej regulacji następcza kontrolna sądowa jest przewidziana, jednak realnie będzie miała iluzoryczny charakter. Minister Finansów jest zobowiązany do przekazywania informacji o Rejestrze

w półrocznych sprawozdaniach. Biorąc pod uwagę dynamikę wymiany informacji we współczesnym świecie, tak długi okres oczekiwania na następczą kontrolę sądową uniemożliwi sprawowanie efektywnej kontroli sądowej nad zasadnością dokonywania wpisów do Rejestru. Poza tym kontrola sądowa ma charakter fakultatywny - nie jest określone jakie czynności i w jakim terminie mają zostać podjęte przez Sąd Okręgowy w Warszawie, co może skutkować brakiem jakichkolwiek działań kontrolnych. Takie przepisy w sposób znaczący ograniczają prawa jednostki, a przekazywanie prowadzenia Rejestru wyłącznie do kompetencji organu administracyjnego budzi poważne zagrożenie nadużyć i arbitralnych decyzji.

5. Wprowadzenie niepewności prawnej dla przedsiębiorców działających w internecie

Należy pamiętać, że internet to nie tylko środowisko komunikacji, ale również przestrzeń prowadzenia działalności biznesowej. Polska ma ambicje by być krajem wspierającym e-handel i e-usługi. Jednakże wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie skutkować będzie brakiem pewności prawnej prowadzenia działalności gospodarczej online. Bez jasnych ram prawnych działalności w internecie, nowe firmy będą zakładane za granicą, a nie w Polsce.

Z poważaniem,

dr Aleksander Tarkowski